

МАХ 10 балів.

Завдання 1. Встановити підстиль конфесійного стилю, вирізнити його ознаки (лексичні, стилістичні, синтаксичні) в кожному уривку.

I

Сказаніє і страсть і похвала святым мученикам Борису і Глібу

«Родъ правыхъ благословится», рече пророкъ, «и сѣмя ихъ въ благословеніи будетъ».

Сице убо бысть малѣмъ преже сихъ лѣтъ, сущю самодръжцю вѣсей Русьстѣи земли Володимеру, сыну Святославлю, вѣнуку же Игореву, иже и святыимъ крещеніемъ просвѣти всю землю Руську; прочая же его добродѣтели инде сѣкажемъ, нынѣ же нѣсть время, а о сихъ по ряду сице естъ: сѣ убо Володимеръ имѣяше сыновъ 12, не отъ єдиной жены, нѣ отъ раснѣ матерѣ ихъ, въ нихъ же бѣже старѣи Вышеславъ а но немъ Изяславъ, третій Святопѣлкъ, иже и убийство се зѣлоє изѣобрѣтъ. Сего мати преже бѣ чѣрницею, грѣкыни, сущи, и поялъ ю бѣ Яропѣлкъ, братъ Володимеръ, и ростригъ ю красоты дѣля лица єя и зача отъ нея сего Святопѣлка. Володимеръ же поганѣ єще убивъ Яропѣлка, и поятъ жену его непраздну сущю; отъ нея же родися сии оканьный Святопѣлкъ. И бысть отъ дѣвою отцю и брату сущю; тѣмъ же и не любляше его Володимеръ, акы не отъ себе єму сущю; а отъ Рогѣнѣди 4 сыны имѣяше: Изяслава, и Мѣстислава, и Ярослава, и Всеволода, а отъ иноя Святослава и Мѣстислава, а отъ бѣлгарынѣ Бориса и Глѣба. И посажа я по роснамъ землямъ въ княженіи, иже инѣде сѣкажемъ; сихъ же и сѣповѣмы убо; о нихъ же и повѣсть си естъ. Посади убо сего оканьнааго Святопѣлка въ княженіи Пиньскѣ, а Ярослава Новѣгородѣ, а Бориса Ростовѣ, а Глѣба Муромѣ. Нѣ се остану много глаголати, да не во многописаніи въ забытъ [е] вѣлѣземъ. Нѣ о немъ же начахъ, си сѣкажемъ убо сице. Многомъ же днѣмъ уже минувѣшемъ и яко сѣконѣчашася дніє Володимеру, уже минувѣшемъ лѣтомъ 28 по святѣмъ крещеніи, вѣпаде въ недугъ крѣпѣкъ. Въ то же время бѣше пришелъ Борисъ из Ростова. Печенѣгомъ же отѣинуду пакы идущемъ ратию на Русь, въ велицѣ печали бѣяше Володимеръ, зане не можаше изити противу имъ, и много печалѣашеся, и призывавъ Бориса (єму же бѣ имя издѣяно въ святѣмъ крещеніи Романѣ), блаженааго и скоропослушьливаго, предавъ воѣ многы в руцѣ его, посѣла и противу безбожьнымъ печенѣгомъ. Онъ же сѣ радостию вѣставъ иде рекъ: «Се готовъ єсмь предѣ очима твоима сѣтворити, єлико велитъ воля сердца твоего». О таковыхъ бо рече Притѣчъникъ. «Сынъ быхъ отцю послушьливъ и любимъ предѣ лицѣмъ матере своєя».

Христофор Філалет

Апокрисис

Если то правда, што' дѢпис твердит, иж папез и з своими ведучи греческой вѢры людей под свою зверхность, не жадного пожитку своего в том, але толко духовное потѢхи, згоды, милости христіанской, и постраху еретиков и турков шукає?

В напоминанью своем до руского народу дѢпис и тых слов уживает: «А нам, католикам, што з вашего того зъедночєнья з нами прибывает? Ничого а ничего! Окром духовной потѢхи а веселья ангелского, которым ся з ними з овец налѢзєных радуємо. Штож мы з вас корыстити, што за пожитки свѢцкіи з вас мѢти хотѢмо? Жадных! Ничого нам не приступует, одно весельє з болшей хвалы божєй, иж ся христіане згажают; иж ся братією, одного отца небесного дѢти, милуют; иж пострах будет еретиком и турком, которые ся о розорванье христіанское старают. Знаєте упріймую, жадного пожитку, нешукающую нашу ку собѢ милость, гдѢ ся о самое доброе ваше збавєньє стараємо, аж ничого своего свѢцкого не ищємо, ани по вас ся сподѢваємо».

Бы то все правда была, было бы чому вѢрити. Але если до правды и што иного ся примѢшало, нехай дѢпис не мает за зле, же не цѢле в той науцѢ вѢра ему ся дает. Быть може, же суть такіє межи римскими католиками, которые тым мниманьем, же, окром сполєчности з римским костелом, ниhto збавєн быти не может, от своих пастырей опоени будучи, и, з зычливости противко нам и спасєнью нашему, наше зъедночєньє з римским костелом ради бы видѢли, пожитков в том своих приватних нешукаючи.

Але жебы дѢпис и ему подобные тѢкавци — а што болшая — жебы папез римскій, стараючися о тое наше зъедночєньє, прибытья пожитку своего не угледал, — то в нас згола не хочет. Не вѢдаю, што бы ся то стати мѢло, жебы ся звычай отмѢнити мѢли? Давна ово барзо приповѢсть: «Двор римскій не просит о овцу, або не мает ся до овцы без вовны».

А же то правда, рѢч сама посвѢдчает. ГдѢ ж колвек бовѢм єдно єсть што скубти, там ся римскій прєлєжєнии горнут, там ся тиснут, там с каждой мѢры старанье чинят, якобы свои прапорци рєстягнути могли; которые рєстягаючи, зараз на першом вступку, а праве — перед всѢм, свои собѢ пожитки звыкли варовати. СвѢтчат о том вси христіанскіє королевства, послушенству папєжскому подлєглые, с которых на каждый рок и до того часу барзо много интраты и провєнтов до Рима выходит...

III

Молитва про Божу Мудрість

Великий і всемогутній Боже!

*Зійшли на мене з високих і святих Своїх небес і від престолу Своєї святої слави
Твою святу Мудрість, що сидить праворуч Тебе.*

*Дай мені мудрість Твого уподобання, щоб я в житті умів те, що Тобі миле,
гаряче бажати, мудро шукати, у правді признавати і досконало виповняти на
славу й честь Твого святого імени, «на хвалу слави Твоєї ласки».*

*Дай мені, Боже, мудрість мого стану, щоб я все сповнив, чого бажаш, дай
мені розуміти обов'язки, дай мені мудрість моїх обов'язків, дай мені їх
виконати так, як треба і як належить, на славу Твою і хосен моєї душі.*

*Дай мені мудрість усього, що переминає, і всього, що триває; нехай перше в
моїх очах маліє, а друге росте. Дай мені мудрість праці та мудрість
відпочинку; нехай мені буде розкішню праця для Тебе, а втомою відпочинок
без Тебе.*

*Дай мені мудрість щирого і простого наміру, мудрість простоти, мудрість
щирости. Нехай серце моє звертається до Тебе і в усьому шукає Тебе
впродовж цілого життя. Дай мені мудрість послуху для Твого закону, для
Твоєї Церкви.*

*Дай мені мудрість убогства, щоб я ніколи не оцінював дібр інакше, як
відповідно до їх дійсної вартості. Дай мені мудрість чистоти, відповідно до
мого стану та покликання.*

*Дай мені мудрість терпеливості, мудрість покори, мудрість веселости й
поваги, мудрість Господнього страху, мудрість правдомовности і добрих діл.
Нехай буду терпеливим без ніякого нарікання, покірним без найменшого
удавання, веселим без надмірного сміху, поважним без суворости; щоб я
боявся Тебе без спокус розпуки; щоб я був правдомовний без тіні
двоязычності; нехай мої добрі діла будуть вільні від самоуподобання.*

Дай мені мудрість - ближ ніх у потребі напоминати без самовивищення; дай мені будувати словом і ділом без лицемір'я. Дай мені, Боже, мудрість чуйности, уваги й обережності, нехай мене не зводить на бездоріжжя ніяка пуста гадка. Дай мені мудрість благородности, нехай мене ніколи не повалить ніяке брудне й недостойне прив'язання.

Дай мені мудрість богословських чеснот і моральних чеснот: віри, надії, любови, благорозумности, побожности, здержлиности, мужности.

Дай мені, Боже, мудрість апостолів, мудрість мучеників, дай мені мудрість священичу й душ пастирську, проповідників і вчителів, служителів святих таїнств, дай мені мудрість евхаристійну й таїнственну, мудрість молитви і душевного зріння.

А передусім, Господи, дай мені мудрість сердечного розкаяння, досконалого жалю. Дай мені мудрість пізнання себе в моїй немочі і злобі; дай мені мудрість відречення і пожертвування себе; дай мені мудрість жертви, мудрість хреста, мудрість крові. Боже, дай мені, вкінці, оту мудрість, що, згідно зі святими Твоїми намірами, веде до злуки Церков під одним зверхнім пастирем, Вселенським архиєреєм.

Дай мені мудрість великого Твого апостола Павла, щоб я бодай його послання добре розумів, пам'ятав та вмів їх пояснювати Твоєму народові.

Дай мені мудрість першого Твого намісника, щоб я зрозумів наміри Твого Божого провидіння, що рядить Церквою через Римських архиєреїв; дай мені мудрість послуху їм та вселенській католицькій Церкві. Дай мені ту мудрість, що мені і моєму народові найбільше недостає.

Дай мені мудрість правдивого вдоволення, правдивого щастя.

Амінь.

БОЖЕСТВЕННИЙ СІЯЧ

Одного дня вийшов Ісус Христос над Генезаретське озеро, сів на березі і почав навчати. Коли ж довкруги Нього зібралося багато народу, увійшов у човен і звідти навчав. Тоді, між іншим, оповів народові таку притчу.

Вийшов сіяч на поле сіяти. І як сіяв, одне зерно впало при дорозі. Там його потоптали, а птиці відтак визбирали. Друге впало на каменисте місце та, коли пригріло сонце, усохло, бо не мало глибокої землі. Інше насіння впало між терня і виросло, але не принесло плоду, бо терня приглушило його. А деякі зерна впали на добру землю і видали плід, одне в сотеро, друге в шістдесятеро, а третє в тридцятеро. «Хто має вуха, щоб слухати, нехай слухає», - закінчив притчу Ісус та на прохання учнів пояснив її ось так: «Насіння - це Боже слово, Божя наука. А ґрунт, або земля, на яку паде насіння, - це людські душі. Одні люди приймають Божу науку дуже поверхово до серця і в часі спокуси зовсім її не придержуються. Тому й легкодушно грішать. Інші люди приймають цю Божу науку глибоко до серця і творять добрі діла Богові на славу, а собі на спасіння» (Матей 13, 1-23).

Що це є Божя наука?

Божя наука - це ті правди віри, яких навчав людей сам Господь Бог. Божу науку зовемо також Божим об'явленням, бо це сам Господь Бог безпосередньо через своїх вибранців об'явив людям правду про Себе, про людину і про всесвіт. При цьому Господь Бог виявив свою любов до людей, повчив їх про ціль життя людини на землі і про засоби, як ту ціль можна досягнути.

Як ділимо Боже об'явлення?

Боже об'явлення ділимо на об'явлення: а) Старого Завіту, що тривав від перших людей аж до приходу на землю Ісуса Христа; б) Нового Завіту, що починається від Ісуса Христа і буде тривати до кінця світу.

Що означає слово «Завіт»?

Завіт - означає закон, заповіт або умова.

Через кого об'явив Господь Бог свою науку?

У Старому Завіті об'явив Господь Бог свою науку через побожних і праведних мужів - праотців, патріархів і пророків. У Новому Завіті передав Господь Бог свою науку через свого єдинородного Сина, Господа нашого Ісуса Христа, і через Його святих апостолів.

Де міститься Боже об'явлення?

Боже об'явлення міститься у Святому Письмі й у святому Переданні. Що це є Святе Письмо? Святе Письмо - по-грецьки Біблія - це написані святими і Святим Духом патхнепими людьми книги, які Христова Церква визнала об'явленням Божим словом. Усіх святих книг є 72; у цьому числі старозавітніх книг - 45, а новозавітніх - 27.

У

БОЖЕСТВЕННА ЛІТУРГІЯ СВ. ЙОАНА ЗОЛОТОУСТОГО

... Прохальна єктенія

Диякон: Сповнім молитву нашу Господеві.

Люди, на кожне прошення: Господи, помилуй.

За предложені чесні дари Господу помолімся.

За святий храм цей, і тих, що з вірою, благоговінням і страхом Божим входять до нього, Господу помолімся.

Щоб ізбавитися нам від усякої скорби, гніву й нужди, Господу помолімся.

Священик: Заступи, спаси, помилуй нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Люди: Господи, помилуй.

Дня всього звершеного, святого, мирного й безгрішного у Господа просім.

Люди, на кожне прошення: Подай, Господи.

Ангела миру, вірного наставника, хоронителя душ і тіл наших у Господа просім.

Прощення й відпущення гріхів і прогрішень наших у Господа просім.

Доброго й пожиточного душам нашим і миру для світу у Господа просім.

Останній час життя нашого в мирі й покаянні скінчити у Господа просім.

Християнської кончини ж иття нашого, безболісної, бездоганної, мирної, і доброго одвіту на страш ному суді Христовому просім.

Пресвяту, пречисту, преблагословенну, славному Владичицю нашу Богородицю і приснодіву Марію, з усіма святими пом'янувши, самі себе, і один одного, і все життя наше Христу Богові віддаймо.

Люди: Тобі, Господи.

Священик: Щедротами єдинородного Сина Твого, що з ним благословен єси, з пресвятим, і благим, і животворящим Твоїм Духом нині, і повсякчас, і на віки віків.

Люди: Амінь.

Священик: Мир всім!

Люди: І духові твоєму.

Диякон: Возлюбім один одного, щоб єдинодумно визнавати.

Люди: Отця, і Сина, і святого Духа, Тройцю єдиносущну і нероздільну.

Священик поклоняється тричі, мовлячи: Возлюблю Тебе, Господи, кріпосте моя, Господь - твердиня моя і прибіжище моє (3).

Диякон: Двері, двері в премудрості будьмо уважні...